

Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз господарської діяльності

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору

2019

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

071 Облік і оподаткування

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Облік і оподаткування

назва освітньої програми

академічні групи

ЗОС-19

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2020 рік

Розробник:

Ганін Віктор Іванович,
професор кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних наук,
професор

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

09.09.2020 р.

Гарант освітньої програми

Нагорна Ірина Володимирівна,
старший викладач кафедри міжнародного
бізнесу, фінансів та обліку,
кандидат економічних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

09.09.2020 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

назва кафедри

протокол від 09.09.2020 р. № 01.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 11.09.2020 р. № 01.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є засвоєння знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і практичні засади побудови аналізу господарської діяльності на підприємстві.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Історія економіки та економічної думки», «Економіка і фінанси підприємства», «Макроекономіка», «Бухгалтерський облік», «Мікроекономіка», «Фінанси, гроші та кредит» та є основою для подальшого засвоєння навчальних дисциплін, таких як «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства», «Аудит», «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

фахових компетентностей:

програмних результатів навчання:

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Економіка і економічний склад мислення. Роль аналізу господарської діяльності в управлінні виробництвом і підвищенні його рентабельності.

Економічний склад мислення. Поняття і значення аналізу господарської діяльності. Предмет курсу, його місце в навчальному плані підготовки фахівців з економіки. Мета дисципліни та основні завдання. Аналіз господарської діяльності як галузь економічної науки. Роль аналізу господарської діяльності в управлінні виробництвом і підвищенні його ефективності. Об'єкти і суб'єкти аналізу. Зміст аналізу. Основні категорії аналізу господарської діяльності. Зв'язок аналізу господарської діяльності з іншими науками.

Тема 2. Методологічні основи та інформаційна база аналізу господарської діяльності. Способи обробки і відображення аналітичної інформації.

Методологічні основи аналізу господарської діяльності. Система економічної інформації. Підготовка аналітичних даних. Організація і етапи аналізу господарської діяльності. Організаційні форми аналізу господарської діяльності. Основні виконавці аналізу господарської діяльності. Планування аналітичної роботи. Способи обробки економічної інформації. Спосіб порівняння. Способи розрахунку впливу чинників. Способи приведення показників до порівнюваного вигляду. Використання відносних і середніх величин. Способи відображення аналітичної інформації. Спосіб групування . Балансовий спосіб. Використання графічного способу. Спосіб табличного відображення аналітичних даних.

Тема 3. Способи вимірювання впливу факторів.

Способи вимірювання впливу факторів у детермінованому аналізі. Спосіб ланцюгової підстановки. Індексний спосіб. Спосіб абсолютних різниць. Спосіб відносних різниць. Спосіб логарифмування. Способи вивчення стохастичних (кореляційних) взаємозв'язків в аналізі господарської діяльності.

Тема 4. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг.

Завдання аналізу випуску продукції. Показники, які характеризують обсяг виробничої програми. Аналіз обсягу, асортименту і структури продукції. Аналіз якості виготовленої продукції. Аналіз ритмічності роботи підприємства.

Тема 5. Аналіз реалізації продукції.

Оцінка рівня виконання плану (прогнозу) та динаміки реалізації продукції. Аналіз виконання прогнозу реалізації продукції підприємством. Оперативний аналіз виконання плану реалізації продукції. Аналіз виконання договірних зобов'язань з відвантаження продукції.

Тема 6. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва.

Сутність і мета аналізу організаційно-технічного рівня й розвитку виробництва. Послідовність і основні етапи економічного аналізу організаційно-технічного рівня виробництва. Завдання аналізу організаційно-технічного рівня виробництва і прийоми аналізу. Оціночні показники організаційно-технічного рівня виробництва (показники технічного рівня, виробничо-технологічні показники, економічні показники).

Тема 7. Аналіз виробничих ресурсів підприємства.

Задачі аналізу і загальна оцінка стану основних засобів. Аналіз структури основних виробничих засобів. Показники ефективності використання основних

засобів. Екстенсивне й інтенсивне використання устаткування матеріально-технічного забезпечення структури матеріального балансу. Аналіз використання матеріальних ресурсів. Аналіз відходів у виробництві. Аналіз нормативної бази витрат матеріалів.

Тема 8. Аналіз динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

Аналіз динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз використання робочого часу. Факторний аналіз продуктивності праці. Аналіз трудомісткості виробничої програми. Аналіз формування і використання фонду заробітної плати.

Тема 9. Аналіз витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) та показників рентабельності підприємства.

Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції. Аналіз витрат на одну гривню товарної продукції. Аналіз витрат за елементами витрат та калькуляційними статтями. Аналіз прямих (умовно-перемінних) витрат. Аналіз непрямих (умовно-постійних) витрат. Аналіз собівартості окремих видів продукції. Оперативний аналіз собівартості продукції. Аналіз показників рентабельності підприємства. Аналіз коефіцієнтів рентабельності, ефективності господарської діяльності підприємства. Аналіз впливу факторів на рентабельність реалізованої продукції. Оцінка впливу рентабельності виробів, що випускаються, на рентабельність реалізованої продукції. Рентабельність власного капіталу.

Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства.

Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу. Аналіз грошових потоків. Фінансовий стан підприємства. Аналіз рівня динаміки показників фінансових результатів діяльності підприємства. Горизонтальний і вертикальний аналіз балансу. Аналіз валового прибутку від реалізації продукції. Аналіз інших фінансових результатів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття	4	2						
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття	2	4						
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів	84	84						
	Усього годин	90	90						

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Економіка і економічний склад мислення. Роль аналізу господарської діяльності в управлінні виробництвом і підвищенні його рентабельності.																		16	2				14	
Тема 2. Методологічні основи та інформаційна база аналізу господарської діяльності. Способи обробки і відображення аналітичної інформації.																		16					16	
Тема 3. Способи вимірювання впливу факторів.																		16					16	
Тема 4. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг.																		20			2		18	
Тема 5. Аналіз реалізації продукції.																		20	2				18	
Тема 6. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва.																		16					16	
Тема 7. Аналіз виробничих ресурсів підприємства																		16					16	
Тема 8. Аналіз динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.																		20			2		18	
Тема 9. Аналіз витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) та показників рентабельності підприємства.																		20	2				18	
Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства.																		20			2		18	

Курсова робота (проект)																						
Усього годин / кредитів ECTS																		180/6	6		6	168

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4665>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Економіка і економічний склад мислення. Роль аналізу господарської діяльності в управлінні виробництвом і підвищенні його рентабельності.

1. Зміст аналізу. Основні категорії аналізу господарської діяльності.
2. Зв'язок аналізу господарської діяльності з іншими науками.

Тема 2. Методологічні основи та інформаційна база аналізу господарської діяльності. Способи обробки і відображення аналітичної інформації.

1. Планування аналітичної роботи. Способи обробки економічної інформації
2. Спосіб порівняння. Способи розрахунку впливу чинників.

Тема 3. Способи вимірювання впливу факторів.

1. Спосіб логарифмування.
2. Способи вивчення стохастичних (кореляційних) взаємозв'язків в аналізі господарської діяльності

Тема 4. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг.

1. Аналіз якості виготовленої продукції.
2. Аналіз ритмічності роботи підприємства.

Тема 5. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва.

1. Оперативний аналіз виконання плану реалізації продукції.
2. Аналіз виконання договірних зобов'язань з відвантаження продукції.

Тема 6. Аналіз виробничих ресурсів підприємства.

1. Завдання аналізу організаційно-технічного рівня виробництва і прийоми аналізу.
2. Оціночні показники організаційно-технічного рівня виробництва

Тема 7. Аналіз виробничих ресурсів підприємства.

1. Аналіз відходів у виробництві.
2. Аналіз нормативної бази витрат матеріалів.

Тема 8. Аналіз динаміки забезпеченості підприємства трудовими ресурсами.

1. Аналіз трудомісткості виробничої програми.
2. Аналіз формування і використання фонду заробітної плати.

Тема 9. Аналіз витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) та показників рентабельності підприємства.

1. Оцінка впливу рентабельності виробів, що випускаються, на рентабельність реалізованої продукції.
2. Рентабельність власного капіталу.

Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства.

1. Аналіз валового прибутку від реалізації продукції.
2. Аналіз інших фінансових результатів.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4665>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	-	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.7	<i>Тема 7</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.8	<i>Тема 8</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.9	<i>Тема 9</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
1.10	<i>Тема 10</i>		
	Виконання практичного завдання		3
	Тестування на Порталі		3
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	-	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)		10
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)		10

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне, ситуаційне, або творче завдання)		20
3	Оцінка з дисципліни	-	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Ганін В. І. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум : навчальний посібник / К. Д. Гурова, В. І. Ганін – Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2019. – 308 с.
2. Міщук Г. Ю. Економічний аналіз : навчальний посібник / Г. Ю. Міщук. – Рівне : Національний університет водного господарства та природокористування, 2017. – 156 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

3. Ганін В. І. Аналіз господарської діяльності підприємства: методологія, організація, методика / В. І. Ганін – Харків: С.А.М., 2013. – 308 с.
4. Ганін В. І. Управління виробничими запасами підприємства / В. І. Ганін, М. К. Кацель // Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнародний збірник наукових праць – 2014. – Вип. 3. – С. 22-25.
5. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: Навчальний посібник / І.В. Кривов'язюк. – Київ.: Центр учбової літератури, 2013. – 456 с